

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра міжнародних економічних відносин та фінансів

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківська система

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів
освітнього ступеня

бакалавр
молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору 2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування
шифр і назва галузі знань

спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування
шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Державні фінанси
назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

обов'язкова
обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Степаненко Сергій Віталійович,
старший викладач кафедри міжнародних
економічних відносин та фінансів, кандидат
економічних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

20.09.2019 р.

підпис

С. В. Степаненко

ініціали та прізвище

Керівник (гарант)
освітньої програми

Шелест Олексій Леонідович,
доцент кафедри міжнародних економічних
відносин та фінансів, кандидат економічних
наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

20.09.2019 р.

підпис

О. Л. Шелест

ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин та фінансів

назва кафедри

протокол від 20.09.2019 р. № 4.

Зав. кафедри

підпис

І. В. Колупаєва

ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії
інституту, протокол від 20.09.2019 р. № 3.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко

ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Банківська система» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Мета викладання навчальної дисципліни «Банківська система» полягає у формуванні системи спеціальних знань та фахових компетентностей з питань теорії і практики функціонування банківської системи.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система економічних зв'язків, що виникають між банками, їх клієнтами та центральним банком в процесі здійснення банками своєї діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Фінанси, гроші та кредит», та є основою подальшого засвоєння навчальних дисциплін, таких як «Інвестування», «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн», «Фінансовий ринок».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до навчання та застосування набутих знань та навичок на практиці;

ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу на основі фактичних спостережень та фундаментальних знань;

ЗК 3. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність, працювати у колективі та команді;

ЗК 4. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності;

ЗК 5. Здатність до оцінки та аналізу соціально- економічних процесів і явищ на глобальному, макро-, мезо- і макрорівнях;

ЗК 6. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.

фахових компетентностей:

ФК 1. Розуміння економічної сутності фінансів, структури фінансової системи країни;

ФК. 2. Розуміння принципів, методів управління фінансами на державному та місцевому рівнях;

ФК 3. Знання теоретичних засад формування і реалізації фінансової політики держави;

ФК 4. Знання інституційних засад функціонування фінансової системи країни;

ФК 5. Здатність використовувати інформаційні системи і технології у державних та місцевих фінансах;

ФК 12. Здатність до формування та використання фінансових ресурсів, бюджетного регулювання суспільного розвитку, фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку країни;

ФК 13. Здатність забезпечувати процес формування, ефективного використання та оптимального розподілу фінансових ресурсів в умовах їх обмеженості;

ФК 14. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку системи державних фінансів;

ФК 15. Здатність обґрунтовувати та приймати професійні рішення в сфері державних фінансів.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Уміння простежувати еволюцію фінансів на різних етапах економічного розвитку України, виокремлювати їх специфіку та прогнозувати напрями подальшого розвитку;

ПРН 16. Уміння здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації для обґрунтування рішень у професійній діяльності;

ПРН 17. Здатність виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі;

ПРН 18. Здатність демонструвати навички самостійної роботи, гнучкість мислення, відкритість до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Особливості функціонування банківської системи України

Правові засади банківської діяльності. Сутність та способи організації банківської системи. Еволюція банківської системи України в роки незалежності.

Банківська система: сутність, принципи побудови та функції. Організація і функціонування провідних банківських систем зарубіжних країн. Еволюція банківської справи.

Види банків та банківських об'єднань. Порядок створення і реєстрації банків в Україні.

Тема 2. Державне регулювання банківської системи

Економічна сутність та функції державного регулювання банківської системи. Концепції державного регулювання банківської системи.

Структура та основні компоненти державного регулювання банківської системи. Створення і державна реєстрація банків. Порядок надання банкам ліцензій і письмових дозволів на здійснення банківських операцій.

Центральні банки в зарубіжних країнах. Національний банк України та грошово-кредитна політика. Система електронних платежів Національного банку України (СЕП).

Тема 3. Роль банківської системи в ринковій економіці

Сутність поняття «банк». Сутність банків та їхня роль у функціонуванні економіки. Історія виникнення та розвитку банків. Види банків та їх функції. Організаційна структура комерційного банку. Класифікація та характеристика банківських операцій.

Фінансові посередники на грошовому ринку. Порядок реєстрації комерційного банку та ліцензування його діяльності. Банківські гарантії та поручительства. Факторингові та трастові послуги банків. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Операції банків з дорогоцінними металами.

Тема 4. Роль Національного банку в економічній системі держави

Правові засади діяльності НБУ. Принципи організації й діяльності НБУ. Структура управління НБУ. Роль НБУ в забезпеченні стабільності національної грошової одиниці.

Національний банк України і яке місце його у вітчизняній фінансово-кредитній системі. Вищий орган управління НБУ та його основні завдання. Обов'язки та повноваження Голови Національного банку України. Механізм підзвітності НБУ. Права та обмеження, які покладені на поточну

діяльність НБУ. Активні операції НБУ. Операції із залучення та створення ресурсів НБУ. Грошово-кредитна політика та її інструменти. Сутність операцій на відкритому ринку. Спільне та відмінне в організації системи регулювання банківської діяльності в розвинутих країнах (США, Німеччина, Японія) та в Україні.

Тема 5. Формування власного капіталу банків

Власний капітал: джерела формування, структура та функції. Порядок формування статутного капіталу. Резервний та інший фонди. Проблеми капіталізації банківської системи України та регулювання достатності капіталу банків.

Капітал комерційного банку, його склад та структура. Залучений капітал комерційного банку та його характеристика. Управління залученим капіталом комерційного банку.

Порядок формування основних складових власного капіталу банку. Регулювання нормативів капіталу банківських установ.

Тема 6. Залучені та запозичені кошти як джерело формування банківських пасивів

Сутність та джерела залучених коштів та різновиди депозитів банку. Формування і реалізація депозитної політики в банку. Страхування вкладів в Україні та за кордоном. Організація міжбанківського кредитування в Україні. Рефінансування з боку центрального банку для підтримання ліквідності комерційних банків. Механізм емісії банківських операцій.

Характеристика депозитних операцій комерційних банків. Договірне регулювання вкладних операцій. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Поняття та класифікація запозичених ресурсів банківських установ. Суть та значення міжбанківського кредитування при формуванні запозичених ресурсів. Види, порядок надання та погашення кредитів рефінансування. Особливості емісії банком власних боргових зобов'язань.

Тема 7. Організація розрахунково-платіжних операцій банків

Принципи проведення безготівкових розрахунків. Вимоги до оформлення платіжних документів. Види рахунків. Поточні рахунки в національній та іноземній валюті. Автоматизація внутрішньобанківських розрахункових операцій.

Види міжбанківських розрахунків. Кореспондентські відносини та кореспондентські рахунки. Розрахунки через систему електронних платежів. Контроль за здійсненням міжбанківських розрахунків. Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків.

Основи організації грошових розрахунків та порядок оформлення розрахункових документів. Форми безготівкових розрахунків та їх

характеристика. Порядок відкриття, використання і закриття рахунків у банках. Організація готівкових грошових розрахунків.

Тема 8. Касові операції комерційних банків

Поняття ліміту залишку готівки в касі. Приймання та видача готівки комерційними банками. Застосування банкоматів для автоматизації роздрібних операцій. Автоматизація операцій з розрахунково-касового обслуговування населення та організацій.

Завдання банків з організації готівкового грошового обігу. Вимоги до організації готівкових розрахунків. Порядок оформлення та здійснення касових операцій у банківських установах. Операції банків з готівкою для своїх клієнтів. Порядок прогнозування касових оборотів. Емісійно-касова діяльність Національного банку України.

Сутність та основні види платіжних карток. Емісія, еквайрінг та операції із застосуванням платіжних карток. Розрахунки з використанням платіжних карток. Національна система масових електронних платежів.

Тема 9. Кредитні операції банків

Сутність та принципи банківського кредитування. Класифікація банківських кредитів. Організація процесу кредитування в комерційному банку. Методи оцінки кредитоспроможності позичальника.

Вибір виду забезпечення кредитної операції. Страхування від кредитних ризиків. Регулювання НБУ кредитної діяльності банків і створення внутрішньобанківської системи управління кредитним ризиком.

Поняття банківського кредиту та його класифікація. Кредитна угода та етапи процесу кредитування. Способи нарахування відсотків за кредитами. Формування та використання резерву на покриття можливих втрат за позиками комерційних банків.

Методи кредитування клієнтів банку. Форми позичкового рахунку. Окремі види кредитних операцій.

Тема 10. Операції банків з цінними паперами та векселями

Суть та класифікація операцій банків з цінними паперами. Підходи до формування портфеля цінних паперів. Регулювання інвестиційної діяльності банків. Поняття та види банківських інвестицій. Діяльність комерційного банку на ринку цінних паперів. Посередницькі операції комерційного банку на фондовому ринку.

Емісійна діяльність банків на фондовому ринку. Формування резервів на відшкодування можливих втрат за операціями з цінними паперами. Методи управління портфелем цінних паперів банківської установи.

Поняття векселів та характеристика їхніх основних видів. Сутність та класифікація векселів. Класифікація операцій комерційних банків з

векселями. Порядок здійснення кредитних операцій з векселями. Гарантійні операції банків з векселями. Розрахункові та комісійні операції банків з векселями.

Тема 11. Валютні операції банків

Поняття і види валютних операцій банків. Відкриття та ведення валютних рахунків. Управління валютними ризиками. Валютний ризик та його класифікація. Методи мінімізації валютного ризику.

Організаційно-правові передумови здійснення валютних операцій. Операції банків з організації міжнародних розрахунків. Здійснення розрахунків в іноземній валюті по зовнішньоекономічних угодах. Фінансування експортно-імпортних угод. Посередницькі операції комерційних банків з іноземною валютою. Операції банків з дорожніми чеками. Міжнародні перекази коштів фізичних осіб.

Тема 12. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану

Сутність і структура витрат банку. Банківський прибуток і його розподіл. Основні показники діяльності банків.

Сутність та методи фінансового аналізу банку. Основні показники діяльності банків. Економічні нормативи регулювання діяльності комерційних банків.

Стратегії та моделі управління активами та пасивами банку. Показник GAP як індикатор чутливості балансу. Стратегія управління валютним ризиком банку.

Аналіз фінансового стану банків. Аналіз фінансових результатів діяльності банків. Аналіз ефективності діяльності комерційних банків. Економічні нормативи регулювання діяльності комерційних банків.

Предмет, метод і завдання банківської статистики. Статистика ресурсів комерційних банків. Статистика доходів і витрат банку. Декомпозиційний аналіз прибутковості власного капіталу банку. Аналіз дюрації та імунізації балансу банку.

Тема 13. Банківський менеджмент та корпоративне управління

Основи банківського менеджменту. Процес управління інформаційними ресурсами. Інформаційна система забезпечення банківського менеджменту.

Теорія корпоративного управління у контексті вдосконалення банківської діяльності. Корпоративна культура як необхідний атрибут взаємодії з власниками та суспільством.

Банківський менеджмент за спрямуванням управлінських рішень. Організація контролю банківської діяльності. Організація ефективних систем безпеки захисту інформації.

Тема 14. Контроль і безпека діяльності комерційних банків

Основи регулювання, нагляду та контролю банківської діяльності. Стандарти Базельського комітету з питань банківського нагляду. Організація зовнішнього контролю банків. Сутність фінансової безпеки. Методичний інструментарій забезпечення фінансової безпеки банків. Система фінансового моніторингу банків.

Фінансовий механізм державного регулювання банківської діяльності в Україні.

Поняття та структура функціонування системи фінансового моніторингу в Україні. Суб'єкти первинного та державного фінансового моніторингу. Сутність та засоби легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та відмиванням грошей. Міжнародне регулювання боротьби з відмиванням грошей.

Моральні ризики й асиметрія інформації в банківській діяльності та методи їх мінімізації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Особливості функціонування банківської системи України	13	2		2		9							14	2				12						
Тема 2. Державне регулювання банківської системи	13	2		2		9							14	2				12						
Тема 3. Роль банківської системи в ринковій економіці	13	2		2		9							12					12						
Тема 4. Роль Національного банку в економічній системі держави	12	2		2		8							12					12						
Тема 5. Формування власного капіталу банків	12	2		2		8							12					12						
Тема 6. Залучені та запозичені кошти як джерело формування пасивів банку	13	2		2		9							12					12						
Тема 7. Організація розрахунково-платіжних операцій банків	13	2		2		9							12					12						
Тема 8. Касові операції банків	13	2		2		9							12					12						
Тема 9. Кредитні операції	13	2		2		9							16	2		2		12						

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
банків																								
Тема 10. Операції банків з цінними паперами та векселями	13	2		2		9							16	2		2		12						
Тема 11. Валютні операції банків	13	2		2		9							14	2		2		10						
Тема 12. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану	13	2		2		9							12			2		10						
Тема 13. Банківський менеджмент та корпоративне управління	13	2		2		9							12					12						
Тема 14. Контроль і безпека діяльності комерційних банків	13	2		2		9							10					10						
Курсова робота (проект)																								
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124							180/6	10		8		162						

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття					28			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття					28			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					124			
	Усього годин					180			
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття				6	4			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття				4	4			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				80	82			
	Усього годин				90	90			
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Особливості функціонування банківської системи України	Особливості функціонування банківської системи України	2		2	
Тема 2. Державне регулювання банківської системи	Державне регулювання банківської системи	2		2	
Тема 3. Роль банківської системи в ринковій економіці	Роль банківської системи в ринковій економіці	2			
Тема 4. Роль Національного банку в економічній системі держави	Роль Національного банку в економічній системі держави	2			
Тема 5. Формування власного капіталу банків	Формування власного капіталу банків	2			
Тема 6. Залучені та запозичені кошти як джерело формування пасивів банку	Залучені та запозичені кошти як джерело формування пасивів банку	2			
Тема 7. Організація розрахунково-платіжних операцій банків	Організація розрахунково-платіжних операцій банків	2			
Тема 8. Касові операції банків	Касові операції банків	2			
Тема 9. Кредитні операції банків	Кредитні операції банків	2		2	
Тема 10. Операції банків з цінними паперами та векселями	Операції банків з цінними паперами та векселями	2		2	
Тема 11. Валютні операції банків	Валютні операції банків	2		2	
Тема 12. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового	Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового	2			

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
стану	стану				
Тема 13. Банківський менеджмент та корпоративне управління	Банківський менеджмент та корпоративне управління	2			
Тема 14. Контроль і безпека діяльності комерційних банків	Контроль і безпека діяльності комерційних банків	2			
Усього		28		10	

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту : <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=1010#section-2>

Лекційний матеріал наведено у [3, 4, 5, 9].

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Особливості функціонування банківської системи України	Особливості функціонування банківської системи України	2			
Тема 2. Державне регулювання банківської системи	Державне регулювання банківської системи	2			
Тема 3. Роль банківської системи в ринковій економіці	Роль банківської системи в ринковій економіці	2			
Тема 4. Роль Національного банку в економічній системі держави	Роль Національного банку в економічній системі держави	2			
Тема 5. Формування власного капіталу банків	Формування власного капіталу банків	2			
Тема 6. Залучені та запозичені кошти як джерело	Залучені та запозичені кошти як джерело формування	2		2	

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
формування пасивів банку	пасивів банку				
Тема 7. Організація розрахунково-платіжних операцій банків	Організація розрахунково-платіжних операцій банків	2			
Тема 8. Касові операції банків	Касові операції банків	2			
Тема 9. Кредитні операції банків	Кредитні операції банків	2		2	
Тема 10. Операції банків з цінними паперами та векселями	Операції банків з цінними паперами та векселями	2		2	
Тема 11. Валютні операції банків	Валютні операції банків	2		2	
Тема 12. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану	Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану	2		2	
Тема 13. Банківський менеджмент та корпоративне управління	Банківський менеджмент та корпоративне управління	2			
Тема 14. Контроль і безпека діяльності комерційних банків	Контроль і безпека діяльності комерційних банків	2			
Усього		28		8	

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту : <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=1010#section-4>

Завдання до практичних занять наведено у [5, 9].

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.

4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування (тести наведено у системі дистанційного навчання інституту).

5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, питання для самоконтролю.

Питання навчальної дисципліни, які пропонуються для самостійного вивчення:

Тема 1. Особливості функціонування банківської системи України

1. Становлення та розвиток банківської системи України.
2. Принципи побудови банківської системи
3. Еволюція банківської справи.
4. Організація і функціонування провідних банківських систем зарубіжних країн.
5. Еволюція банківської системи України в роки незалежності.

Тема 2. Державне регулювання банківської системи

1. Економічна сутність державного регулювання банківської системи.
2. Ліцензування банків в Україні: особливості та заходи.
3. Порядок реєстрації банків.
4. Система електронних платежів Національного банку України (СЕР).
5. Центральні банки в зарубіжних країнах.

Тема 3. Роль банківської системи в ринковій економіці

1. Сутність поняття «банк».
2. Фінансові посередники на грошовому ринку.
3. Історія виникнення та розвитку банків.
4. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків.
5. Операції банків з дорогоцінними металами.

Тема 4. Роль Національного банку в економічній системі держави

1. Спільне та відмінне в організації системи регулювання банківської діяльності в розвинутих країнах (США, Німеччина, Японія) та в Україні.
2. Роль НБУ в забезпеченні стабільності національної грошової одиниці.
3. Операції із залучення та створення ресурсів НБУ.
4. Структура управління НБУ.
5. Сутність операцій на відкритому ринку.

Тема 5. Формування власного капіталу банків

1. Поняття банківських ресурсів.
2. Основний та додатковий капітал банку.
3. Проблеми капіталізації банківської системи України та регулювання достатності капіталу банків.
4. Управління залученим капіталом комерційного банку.

5. Порядок формування основних складових власного капіталу банку.

Тема 6. Залучені та запозичені кошти як джерело формування банківських пасивів

1. Страхування вкладів в Україні та за кордоном.
2. Організація міжбанківського кредитування в Україні.
3. Рефінансування з боку центрального банку для підтримання ліквідності комерційних банків.
4. Види, порядок надання та погашення кредитів рефінансування.
5. Особливості емісії банком власних боргових зобов'язань.

Тема 7. Організація розрахунково-платіжних операцій банків

1. Контроль за здійсненням міжбанківських розрахунків.
2. Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків.
3. Порядок відкриття, використання і закриття рахунків у банках.
4. Організація готівкових грошових розрахунків.
5. Організація грошових розрахунків та порядок оформлення розрахункових документів.

Тема 8. Касові операції комерційних банків

1. Завдання банків з організації готівкового грошового обігу.
2. Порядок прогнозування касових оборотів.
3. Порядок оформлення та здійснення касових операцій у банківських установах.
4. Операції банків з готівкою для своїх клієнтів.
5. Сутність та основні види платіжних карток.

Тема 9. Кредитні операції банків

1. Класифікація банківських кредитів.
2. Організація процесу кредитування в комерційному банку.
3. Кредитні ризики.
4. Страхування від кредитних ризиків.
5. Формування та використання резерву на покриття можливих втрат за позиками комерційних банків.

Тема 10. Операції банків з цінними паперами та векселями

1. Регулювання інвестиційної діяльності банків.
2. Поняття та види банківських інвестицій.
3. Методи управління портфелем цінних паперів банківської установи.
4. Гарантійні операції банків з векселями.
5. Розрахункові та комісійні операції банків з векселями

Тема 11. Валютні операції банків

1. Валютний ризик та його класифікація.
2. Особливості здійснення розрахунків в іноземній валюті по зовнішньоекономічних угодах.
3. Фінансування експортно-імпортних угод.
4. Посередницькі операції комерційних банків з іноземною валютою.
5. Міжнародні перекази коштів фізичних осіб.

Тема 12. Результати комерційної діяльності банків та оцінка фінансового стану

1. Стратегії та моделі управління активами та пасивами банку.
2. Статистика ресурсів комерційних банків.
3. Статистика доходів і витрат банку.
4. Декомпозиційний аналіз прибутковості власного капіталу банку.
5. Аналіз дюрації та імунізації балансу банку.

Тема 13. Банківський менеджмент та корпоративне управління

1. Інформаційна система забезпечення банківського менеджменту.
2. Корпоративна культура як необхідний атрибут взаємодії з власниками та суспільством.
3. Банківський менеджмент за спрямуванням управлінських рішень.
4. Організація контролю банківської діяльності.
5. Методи управління активами та пасивами банку.

Тема 14. Контроль і безпека діяльності комерційних банків

1. Суб'єкти первинного та державного фінансового моніторингу.
2. Сутність та засоби легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та відмиванням грошей.
3. Організація зовнішнього контролю банків.
4. Міжнародне регулювання боротьби з відмиванням грошей.
5. Моральні ризики й асиметрія інформації в банківській діяльності та методи їх мінімізації.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)														Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами															
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13			Тема 14
2019/2020	60	4	4	4	4	4	6	4	4	6	4	4	4	4	4	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)			Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за видами активності			
		вид 1	вид 2		
2019/2020	60	50	10	40	100

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання тестів відповідно до тем дисципліни.
2. Відвідування аудиторних занять.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування, оцінювання відвідування аудиторних занять, виконання аудиторної контрольної роботи;
- для студентів заочної форми навчання: поточне тестування на практичних заняттях та відвідування аудиторних занять.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України № 2121-III від 07.12.2000. // Верховна Рада України. Законодавство України: [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Станом на 27.08.2019. – Назва з екрану.

2. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України № 679-XIV від 20.05.1999. // Верховна Рада України. Законодавство України: [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Станом на 27.08.2019. – Назва з екрану.

3. Банківська система : навчальний посібник / Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т. О. Журавльова; за редакцією І. М. Мазур. – Дніпро : Пороги, 2017. – 444 с.

4. Варцаба В. І. Сучасне банківництво : теорія і практика : навчальний посібник / В. І. Варцаба, О. І. Заславська. – Ужгород : Видавництво Ужгородського національного університету «Говерла», 2018. – 364 с.

5. Кузнецова С. Банківська система : навчальний посібник / С. Кузнецова, Т. Болгар, З. Пестовська. – Київ : «Центр навчальної літератури», 2017. – 400 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

6. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України № 2346-III від 05.04.2001. // Верховна Рада України. Законодавство України: [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>. – Станом на 27.08.2019. – Назва з екрану.

7. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України № 448/96-ВР від 24.11.2018, // Верховна Рада України. Законодавство України: [база даних]. – Режим

доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>. –
Станом на 27.08.2019. – Назва з екрану.

8. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/>

9. Демчук Н. І. Банківські операції : навчальний посібник /
Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Ю. П. Владика. – Дніпро : Пороги, 2017. – 461 с.